

Resumé

Tato práce je zaměřena na zásadu *superficies solo cedit* známou již z římského práva, dle které platí, že povrch ustupuje půdě. V důsledku tohoto pravidla platí, že vše, co je na pozemku postaveno a co na něm vzejde přirozenou cestou, je součástí pozemku a patří vlastníkově pozemku. Cílem práce je popsat původ a historický vývoj superficiální zásady, následně podat výklad o její současné podobě v českém právním řádu a identifikovat možné problémy z této úpravy vyplývající, a konečně také představit dopady, které znovuoobnovení superficiální zásady do českého právního systému přináší.

Práce je rozdělena do sedmi kapitol. První kapitola popisuje zakotvení zásady *superficies solo cedit* a její vývoj v římském právu. Druhá kapitola se zabývá zejména Obecným zákoníkem občanským z roku 1811, který na českém území platil až do roku 1950, a který významným způsobem ovlivnil podobu aktuálně platného občanského zákoníku. Tato kapitola dále zahrnuje analýzu některých ustanovení a pojmů se superficiální zásadou souvisejících, z nichž některá byla inspirací pro současnou právní úpravu. Ve třetí kapitole jsou uvedeny důvody, které vedly k opuštění zásady *superficies solo cedit* v občanském zákoníku č. 141/1950 Sb. a následky tímto opuštěním způsobené. Část výkladu je v této kapitole věnována také změně v obsahu některých pojmů, jako např. věci v právním smyslu či nemovitých věcí. Čtvrtá kapitola se zabývá úpravou v občanském zákoníku č. 40/1964 Sb., který byl na našem území platný od 1. dubna 1964 do 31. prosince 2013 a na základě přechodných ustanovení občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. jsou některá jeho ustanovení použitelná i nadále. Vzhledem k platnosti pravidla, podle kterého stavba nebyla součástí pozemku, je v této kapitole definován pojem stavby a pozemku, a dále jsou zde zmíněna některá významná soudní rozhodnutí, která tyto dva pojmy blíže vymezují. Kapitola pátá analyzuje zásadu *superficies solo cedit* a s ní související pojmy v občanském zákoníku č. 89/2012 Sb., srovnává současný stav s právními úpravami v minulosti, identifikuje některé interpretační problémy vznikající v důsledku obnovení superficiální zásady a nastiňuje jejich možná řešení. Šestá kapitola zmiňuje některé dopady superficiální zásady do oblasti veřejného práva a poukazuje tak na její značný význam. Poslední kapitola popisuje vyjádření superficiální zásady v německém a rakouském právu a provádí srovnání s úpravou v České republice.